

راهنمای مطالعه (Study Guide)

دانشکده بهداشت - گروه مهندسی بهداشت حرفه ای و ایمنی کار

نام مدرس: دکتر مجتبی کمالی نیا

نام درس: حوادث ناشی از کار و شرایط اضطراری

شماره بازنگری:

شماره فرم:

راهنمای مطالعاتی دانشجویان
(Study Guide)

تعداد واحد: ۱/۵ واحد تئوری - ۰/۵ عملی

عنوان درس: حوادث ناشی از کار و شرایط اضطراری

رشته و مقطع: کارشناسی مهندسی بهداشت حرفه ای و ایمنی کار

گروه: مهندسی بهداشت حرفه ای و ایمنی کار

تاریخ: مهر ۱۴۰۱

هماهنگ کننده: (EDO)

مدرس: دکتر مجتبی کمالی نیا

پیش نیاز: آشنائی با صنایع و شناخت فنون صنعتی

راهنمای مطالعه (Study Guide)

دانشکده بهداشت - گروه مهندسی بهداشت حرفه ای و ایمنی کار

نام مدرس: دکتر مجتبی کمالی نیا

نام درس: حوادث ناشی از کار و شرایط اضطراری

شماره بازنگری:

شماره فرم:

روش تدریس:

آموزش به روش تلفیقی حضوری و مجازی با بهره گیری از وسایل کمک آموزشی و همچنین سامانه های آموزش مجازی انجام می گیرد. در طول جلسات آموزشی پرسش و پاسخ و بحث پیرامون موضوع آزاد می باشد.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی در طول ترم و کوئیز ۱۰ نمره. در طول ترم مشارکت در فعالیت و تمرین های کلاسی (۴ نمره)، پاسخ به سوالات مطرح شده در جلسات کلاس و کوئیز (۶ نمره).
امتحان پایان ترم ۱۰ نمره.

منابع :

- Accident /Incident prevention Techniques , Second Edition, Charles D. Reese.
- Prevention of Accidents and Unwanted Occurrences Theory, Methods, and Tools in Safety Management Second Edition Urban Kjellén.
- Handbook of Occupational Safety and Health, Danuta koradeka. CRC press.
- بررسی و تحلیل حوادث شغلی و صنعتی با بهره مندی از شاخص ها و معیار های سنجش و ارزیابی عملکرد ایمنی . دکتر منوچهر امیدواری ، ساجد نوروزی. سازمان مدیریت صنعتی.
- برخی مدل های کاربردی تجزیه و تحلیل حوادث محیط کار بر پایه شناسایی عوامل اصلی ریسک، مهندس عزیز گل محمدی
- تجزیه و تحلیل حوادث صنعتی: جلد اول. محمدفام ایرج، محمدی حیدر. انتشارات فدک، ۱۳۹۸
- مدیریت شرایط اضطراری. کلات پور امید، انتشارات فن آوران، ۱۳۹۳، چاپ دوم
- مدیریت واکنش در شرایط اضطراری ، کیانی، ایمان، پرمون، غلامحسین، فن آوران ۱۳۹۴
- مدیریت بحران ی طرح ریزی واکنش اضطراری در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی، جهانگیری مهدی فن آوران

راهنمای مطالعه (Study Guide)

دانشکده بهداشت - گروه مهندسی بهداشت حرفه ای و ایمنی کار

نام مدرس: دکتر مجتبی کمالی نیا

نام درس: حوادث ناشی از کار و شرایط اضطراری

شماره بازنگری:

شماره فرم:

اهمیت درس:

محیط های کاری با گستره متنوعی از انواع خطرات روبرو هستند که منجر به بروز حوادث شغلی و صنعتی، مرگ و میر، آسیب های زیست محیطی و همچنین خسارت های اقتصادی عظیم می گردد. مهمترین اقدام پیشگیری از وقوع این حوادث است اما در هنگام وقوع حوادث نیز لازم است که بررسی حادثه صورت گیرد تا بتوان علت های ریشه ای را کشف و از وقوع حوادث مجدد جلوگیری نمود. همچنین برای جلوگیری از وقوع شرایط اضطراری بایستی سازمان ها از آمادگی لازم در این زمینه برخوردار باشند. لذا هدف از درس حاضر، آشنایی دانشجویان با اصول پیشگیری و تحلیل حوادث ناشی از کار و همچنین اصول تدوین برنامه های واکنش در شرایط اضطراری می باشد.

اهداف:

- آشنایی با تاریخچه حوادث شغلی و صنعتی در جهان و ایران و سیر تحولات ناشی از آن، مفاهیم اصولی و بنیادی مرتبط با حادثه
- اهمیت بررسی حادثه و آشنایی با هزینه ها و تبعات ناشی از حوادث محیط کار
- آشنایی با مولفه ها، ساختار و علل حوادث
- طبقه بندی حوادث از دیدگاه های مختلف
- فلسفه تئوری های حادثه، اهمیت آنها و کاربرد آنها
- آشنایی با شاخص های تجزیه و تحلیل حوادث
- آشنایی با اصول و فرایند بررسی حوادث
- آشنایی با تکنیک های تجزیه و تحلیل حوادث
- اصول و مبانی و تعاریف شرایط اضطراری
- شناسایی سناریوهای شرایط اضطراری
- تحلیل پیامدهای شرایط اضطراری
- اصول پیشگیری از شرایط اضطراری
- اصول پاسخ در شرایط اضطراری
- اصول بازیابی شرایط اضطراری
- تدوین برنامه واکنش در شرایط اضطراری

اشتباهات رایج دانشجویان در این درس عبارتند از:

تحلیل نادرست حوادث و شناسایی علل آنها
شناسایی اشتباه سناریوهای اضطراری و اجزا آن

نکات کلیدی در یادگیری بهتر این درس عبارتند از:

ارائه تمرین های مرتبط و حل آنها در کلاس به منظور رفع اشکال دانشجویان